

Systemy oceny zgodności dla drewna litego i klejonego oraz zasady oznaczania znakiem CE

Przygotował. Konsultant TQMConsulting

Unia Europejska jako jeden z głównych celów wyznaczyła sobie utworzenie jednolitego rynku oraz wyeliminowanie wszystkich ograniczeń w handlu, między innymi ograniczeń prawnych wynikających z różnorodności przepisów krajowych państw członkowskich UE. Jedną z grup wyrobów objętych indywidualnymi krajowymi regulacjami stanowią wyroby budowlane. Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich 89/106/EWG z 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich odnoszących się do wyrobów budowlanych, ma na celu wyeliminowanie barier technicznych, które utrudniają handel wyrobami budowlanymi, poprzez ujednoczenie wymagań stawianych tym wyrobom oraz określenie zasad ich wprowadzania na wspólny rynek Unii.

Dyrektywa 89/106/EWG określa procedury niezbędne do wprowadzania wyrobów budowlanych na rynek Unii, które opierają się na następujących zasadach:

1. wprowadzone przez Państwa Członkowskie na wspólny rynek Unii wyroby budowlane przeznaczone do wykorzystania w obiektach, posiadające takie właściwości użyteczne i cechy, że obiekty, w których mają być wbudowane, wmontowane, wykorzystane lub instalowane, będą spełniały zasadnicze wymogi określone w dyrektywie. (art.2.)
2. wymagane cechy i właściwości użytkowe dla wyrobów budowlanych są określane w specyfikacjach technicznych zharmonizowanych z dyrektywą, normach europejskich (hEN) na wyrób budowlany lub europejskich aprobatach technicznych (EAT). Dokumenty interpretujące każde wymaganie podstawowe dla obiektu budowlanego określają zasady przejścia z nich na wymagane właściwości użytkowe wyrobów określone w zharmonizowanych z dyrektywą specyfikacjach technicznych. (art.3.)
3. Na wspólny rynek europejski mogą być wprowadzone tylko wyroby budowlane zgodne ze specyfikacjami technicznymi zharmonizowanymi z dyrektywą, a zgodność z tymi specyfikacjami powinna być potwierdzona oceną zgodności wyrobu dokonaną przez producenta zgodnie z systemem oceny zgodności określonym w zharmonizowanej specyfikacji technicznej, z udziałem lub bez udziału strony trzeciej (notyfikowanych jednostek certyfikujących, nadzorujących i/lub laboratoriów) oraz wydaniem przez niego deklaracji zgodności. (art.4.)

Polskie regulacje prawne dotyczące wyrobów budowlanych i ich znakowania oznaczeniem CE to przede wszystkim:

1. Ustawa o wyrobach budowlanych (Dz.U.04_92_881)
2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury (Dz.U.04_198_2011) w sprawie systemów oceny zgodności, wymagań, jakie powinny spełniać notyfikowane jednostki uczestniczące w ocenie zgodności, oraz sposobu oznaczania wyrobów budowlanych oznakowaniem CE
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury (Dz.U.04_198_2041) w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakowania.

Art. 6. Oznakowanie CE wyrobu budowlanego wprowadzonego do obrotu na podstawie niniejszej ustawy, do którego mają zastosowanie przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. Nr 166, poz. 1360, z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 130, poz. 1188, Nr 170, poz. 1652 i

Nr 229, poz. 2275 oraz z 2004 r. Nr 70, poz. 631), przewidujące takie oznakowanie, wskazuje, że wyrób budowlany spełnia wymagania zasadnicze, określone w tych przepisach.

Dla wyrobów budowlanych, dla których istnieją zharmonizowane normy europejskie, będzie stosowany system europejski, z zachowaniem okresu przejściowego, w którym producent będzie mógł wybrać, czy do produkowanego wyrobu budowlanego zastosuje system krajowy, czy europejski. Koniec okresu współistnienia dwóch systemów w odniesieniu do określonego rodzaju wyrobu budowlanego, wyznaczać będzie Minister Infrastruktury, w drodze wydania stosownego rozporządzenia, które będzie określać listę wyrobów wprowadzonych na polski rynek jedynie po ich oznaczeniu znakiem CE.

W przypadku drewna litego i klejonego dokumentami odniesienia są

Norma	Tytuł normy	System oceny zgodności	Okres przejściowy
PN-EN 14080:2006	Konstrukcyjne drewno. Drewno klejone warstwowo. Wymagania	1	1 kwietnia 2010
PN-EN 14081-1:2006	Konstrukcje drewniane. Drewno konstrukcyjne o przekroju prostokątnym sortowane wytrzymałościowo. Część 1: wymagania ogólne	+2	1 września 2009

System oceny zgodności „1” (certyfikacja zgodności wyrobu) dla **drewna klejonego warstwowo** narzuca producentowi następujące wymagania:

Zadania producenta	- posiadanie wdrożonego systemu Zakładowej Kontroli Produkcji (ZKP) - wykonywanie uzupełniających badań przez producenta zgodnie z ustalonym planem badań próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym
Zadania notyfikowanej jednostki	- przeprowadzenie wstępnych badań typu, - przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i ZKP - przeprowadzanie ciągłego nadzoru, oceny i akceptacji ZKP

System oceny zgodności „+2” (certyfikacja systemu ZKP) dla **drewna litego** narzuca producentowi następujące wymagania:

Zadania producenta	- przeprowadzenie wstępnych badań typu, - posiadanie wdrożonego systemu Zakładowej Kontroli Produkcji (ZKP) - wykonywanie badań próbek przez producenta zgodnie z ustalonym planem badań próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym (jeśli dodatkowo wymaga zharmonizowana specyfikacja techniczna)
Zadania notyfikowanej jednostki	- przeprowadzenie wstępnej inspekcji zakładu produkcyjnego i ZKP - przeprowadzanie ciągłego nadzoru, oceny i akceptacji ZKP

Tylko Producenci, którzy dokonali właściwej oceny zgodności wyrobu wg wymaganego dla tego wyrobu systemem oceny zgodności i wydali dla niego deklarację zgodności z właściwą zharmonizowaną specyfikacją techniczną, mają prawo znakowania wyrobu znakiem CE,

potwierdzającym, że wyrób jest zgodny z dyrektywą 89/106/EWG i tym samym może być wprowadzony na wspólny rynek Unii.

Ustawa o wyrobach budowlanych informuje w poszczególnych rozdziałach o organach uprawnionych do kontroli producentów i wprowadzających na rynek wyroby budowlane jak też o sposobie przeprowadzania samej kontroli:

Rozdział 3

Organy właściwe w zakresie kontroli i postępowania administracyjnego w sprawie wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu oraz obowiązki tych organów

Art. 11. Organami właściwymi w sprawach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu, w zakresie uregulowanym w niniejszej ustawie, oraz organami wyspecjalizowanymi, w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, są:

- 1) wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego;
- 2) Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Art. 12. Do podstawowych obowiązków właściwych organów należy kontrola wprowadzonych do obrotu wyrobów budowlanych, prowadzenie postępowań administracyjnych w tym zakresie oraz wykonywanie zadań, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 1-4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności.

Rozdział 4

Kontrola wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu

Art. 16. 1. Właściwy organ wszczyna kontrolę z urzędu, a w przypadku wyrobów budowlanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, również na wniosek Prezesa UOKiK.

2. Właściwy organ lub osoba działająca z jego upoważnienia, zwane dalej "kontrolującym", mają prawo wstępu na teren, na którym jest prowadzona działalność gospodarcza polegająca na obrocie wyrobami budowlanymi.

3. W kontroli prowadzonej przez właściwy organ, a dotyczącej wyrobów budowlanych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, może uczestniczyć, za zgodą tego organu, pracownik Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, upoważniony przez Prezesa UOKiK.

Ustawodawca przewidział w ustawie o wyrobach budowlanych kary grzywny dla producentów, którzy nie dostosują się do wymagań prawnych i zignorują powyższe postanowienia.

Rozdział 6

Przepisy karne

Art. 34. Kto:

- 1) wprowadza do obrotu wyrób budowlany nienadający się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych,
- 2) umieszcza znak budowlany na wyrobie budowlanym, który nie spełnia wymagań określonych w niniejszej ustawie,
- 3) umieszcza na wyrobie budowlanym znak podobny do znaku budowlanego, mogący wprowadzić w błąd nabywcę lub użytkownika tego wyrobu, podlega grzywnie do 100.000 zł.

Art. 35. Kto utrudnia lub udaremnia wykonywanie czynności kontrolnych właściwego organu, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Zatem warto już teraz zapoznać się z wymaganiami norm PN-EN oraz zastanowić się nad opracowaniem i wdrożeniem systemu Zakładowej Kontroli Produkcji oraz przeprowadzeniem odpowiednich badań typu dla swoich wyrobów we wskazanym systemie oceny zgodności.

*****

Wiadomość z ostatniej chwili o przedłużeniu okresu przejściowego dla norm PN-EN 14080:2006 Konstrukcyjne drewno. Drewno klejone warstwowo. Wymagania PN-EN 14081-1:2006 Konstrukcje drewniane. Drewno konstrukcyjne o przekroju prostokątnym sortowane wytrzymałościowo. Część 1: wymagania ogólne

Brussels, May 2009
ENTR/15/IGL

CO-EXISTENCE PERIODS

TRANSITIONAL ARRANGEMENTS – PROPOSALS RELATING TO THE PERIODS OF CO-EXISTENCE FOR HARMONISED STANDARDS (No 22)

This document outlines the 22nd batch of candidate harmonised product standards for which transitional arrangements needed to be set. All periods of co-existence proposed are the **default periods** as established by the SCC in Guidance Paper J.

The dates proposed are as follows:

Annex	TC	EN	Title	Progress	Date of Applicability Of Standard	Date of Withdrawal (DOW)
69 th SCC	124	14081-1	Timber structures – Strength graded structural timber with rectangular cross section - Requirements	Published	01.09.2006	01.09.2009+ 36 months >01.09.2012
69 th SCC + III	124	14080	Timber Structures - Glued laminated timber - Requirements	Published	01.04.2006	01.04.2010+ 20 months >01.12.2011

Przedłużenie okresu przejściowego dla producentów / wprowadzających na rynek wyrobów budowlanych: drewno lite i klejone, ma przede wszystkim na celu ułatwienie Państwu w dostosowaniu się do wymagań prawnych, normowych, technicznych oraz technologicznych, które wiążą się ze sporymi wydatkami finansowymi. Warto już teraz pomyśleć o ekonomii i przygotować się dokumentacyjnie na spełnienie w/w uregulowań prawnych oraz zadbać o swoich klientów.

Gdyż nikt tak skutecznie nie wymaga przestrzegania przepisów od dostawcy jak jego odbiorcy.

Producenci drewna litego i klejonego mogą już od dziś zacząć rywalizować z konkurencją wyprzedając ich w posiadaniu wyrobu budowlanego znakowanego oznaczeniem CE

*****